

Nr 59.*Utlåtande i anledning av delegerades för riksdagens verk förslag till 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för riksdagens verk.*

Såsom bankoutskottet omnämnt i sitt denna dag avgivna utlåtande nr 58 angående löneroglering för tjänstemän vid dessa verk, hava delegerade för riksdagens verk uppdragit åt den kommitté, som tillsattes den 22 januari 1947, att även utarbета förslag till nya tjänste- och familjepensionsbestämmelser för tjänstemän vid riksdagens verk i nära överensstämmelse med de förslag, som Kungl. Maj:t komme att framlägga för riksdagen.

Till fullgörande av här avsedda uppdrag har kommittén — *1947 års löne- och pensionskommitté för riksdagens verk* — inkommit med ett den 20 juni 1947 dagtecknat betänkande med förslag till 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för sagda verk. Kommitténs betänkande är bilagt detta utlåtande. Beträffande innehållet i detsamma får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till bilagan.

Över kommitténs betänkande hava, efter remiss, yttranden avgivits av *fullmäktige i riksbanken, fullmäktige i riksgäldskontoret och lönenämnden för riksdagens verk*. Dessutom har *föreningen Kvinnor i statens tjänst* yttrat sig över förslaget.

Med skrivelse den 3 juli 1947 hava *delegerade* överlämnat betänkandet jämte inkomna yttranden och därvid för egen del anfört följande.

De förslag till nya tjänste- och familjepensionsreglementen, som kommittén framlagt, ha utarbetats i nära anslutning till de av Kungl. Maj:t i proposition nr 282 till årets riksdag framlagda förslagen till 1947 års allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen, vilka förslag numera av riksdagen godkänts. De föreskrifter, som i gällande pensionsreglementen för riksdagens verk avvika från motsvarande föreskrifter för den allmänna statsförvaltningen, hava i allmänhet utan ändringar inarbetats i reglementsförslagen. Gällande pensionsåldrar föreslås skola bibehållas oförändrade. Kommittén har emellertid förordat, att — i analogi med vad som kommer att gälla beträffande 1947 års allmänna tjänstepensionsreglemente — delegerade skola äga utfärda pensionsåldersförteckning med iakttagande av de beslut i fråga om pensionsåldrar, som meddelas av riksdagen. Förslaget innefattar vidare, att delegerade skola bemyndigas att i pensionsreglementena vidtaga de ändringar, som må befinnas erforderliga med hänsyn till avlöningsreglementets slutliga utformning, samt att utfärda de övergångsbestämmelser, som kunna vara påkallade.

Därjämte har kommittén tillstyrkt en av Riksgäldstjänstemännens förening gjord framställning om att till föreningen skulle utbetalas 14 910 kronor, utgörande det försäkringstekniskt uträknade kapitalvärdet per den 30 juni

1947 av viss del av det belopp, som i samband med statens övertagande av riksgäldskontorets änke- och pupillkassa inbetalades till statsverket.

I de avgivna yttrandena har vad kommittén föreslagit icke föranlett erinran utom i så måtto, att föreningen Kvinnor i statens tjänst under åberopande av behörighetslagen ansett, att nuvarande särregler beträffande pensionsåldern för kvinnliga tjänstemän i lönegraderna Ca och Ce 17—37 borde upphävas. Delegerade anse sig böra biträda kommitténs förslag. Som förslaget beträffande tjänstepensioneringen innebär bibehållande av gällande pensionsåldrar, erfordras såsom lönekommittén framhåller ingen övergångsbestämmelse av den innebörd, som ifrågasatts av riksgäldskontorets personalförening och riksgäldsfullmäktige. Däremot bör pensionsåldersförteckningen ändras och kompletteras i enlighet med vad bankofullmäktige föreslagit. Bankofullmäktige hava nämligen erinrat om att tjänstebenämningar i riksbanken ändrats, sedan den vid gällande tjänstepensionsreglemente fogade pensionsåldersförteckningen tillkom, och anföra härom:

»Sålunda hava benämningarna förste eldare, biträdande maskinist och förste bankvaktmästare, tillika vice brandmästare, utbytt mot respektive eldare, maskinist och biträdande övervaktmästare. Därjämte hava tillkommit två nya tjänstegrader, vilka böra uppföras i pensionsåldersförteckningen med samma pensionsålder av 63 år, som gäller för bankvaktmästare och övriga ovan omnämnda befattningar, nämligen förste bankvaktmästare i nuvarande lönegraden RA 10 och förste bankvaktmästare i lönegraden RA 9. Båda dessa tjänstegrader torde i förteckningen kunna sammanföras under beteckningen förste bankvaktmästare. Slutligen har tjänstebenämningen förste chaufför utgått i den för riksbanken gällande övergångsplanen. Vad nu sagts torde beaktas, när delegerade utfärda pensionsåldersförteckning för riksdagens verk.»

Under åberopande av det anförda ha delegerade hemställt, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen *dels* godkänna de av kommittén framlagda förslagen till tjänste- och familjepensionsreglementen för riksdagens verk, *dels* bemyndiga delegerade *att* i nämnda reglementen vidtaga de ändringar, som må finnas erforderliga med hänsyn till avlöningsreglementets slutliga utformning, *att* i överensstämmelse med vad kommittén förordad utfärda pensionsåldersförteckning till tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk, samt *att* utfärda de övergångsbestämmelser, vilka kunna visa sig erforderliga i anslutning till de nya tjänste- och familjepensionsreglementena, *dels ock* medgiva, att till Riksgäldstjänstemäns understödsförening från pensionsfonden för vissa riksdagens verk må utbetalas 14 910 kronor.

Utskottet. Såsom delegerade framhållit, ha de förslag till nya tjänste- och familjepensionsreglementen för riksdagens verk, som framlagts av kommittén, utarbetats i nära anslutning till de av riksdagen godkända 1947 års allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen. Härvid ha de föreskrifter, som i gällande pensionsreglementen för riksdagens verk avvika från motsvarande stadganden för den allmänna statsförvaltningen, i allmänhet utan ändringar upptagits i reglementsförslagen. Dessa ha lämnats utan erinran av delegerade, de hörda myndigheterna och personalorganisationerna. Dock har för-

eningen Kvinnor i statens tjänst föreslagit, att den i 5 § 2 mom. av förslaget till tjänstepensionsreglemente intagna bestämmelsen, att pensionsåldern för kvinnliga befattningshavare i lönegraderna 17—37 skulle utgöra 60 år, borde utgå, varigenom en enhetlig pensionsålder av 65 år skulle bli gällande för både kvinnliga och manliga tjänstemän i dessa lönegrader.

Även utskottet finner sig böra tillstyrka godkännande av de föreliggande förslagen. Vad beträffar frågan om höjning av pensionsåldern för kvinnliga tjänstemän i ovannämnda lönegrader, är utskottet icke berett att förorda en dylik höjning.

Vidare tillstyrker utskottet, att riksdagen lämnar delegerade de begärda bemyndigandena i avseende å reglementenas slutliga utformning, utfärdandet av pensionsåldersförteckning till tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk samt meddelandet av erforderliga övergångsbestämmelser.

Vad slutligen angår förslaget att till Riksgäldstjänstemäns understödsförening återbetala ett belopp av 14 910 kronor, har detsamma icke givit utskottet anledning till erinran.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

dels godkänna de av 1947 års löne- och pensionskommitté för riksdagens verk framlagda förslagen till tjänste- och familjepensionsreglementen för nämnda verk;

dels bemyndiga delegerade för riksdagens verk

a) att i nämnda reglementen vidtaga de ändringar, som må befinnas erforderliga med hänsyn till avlöningsreglementets för riksdagens verk slutliga utformning,

b) att i överensstämmelse med vad kommittén och delegerade förordat utfärda pensionsåldersförteckning till tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk,

c) att utfärda de övergångsbestämmelser, vilka kunna visa sig erforderliga i anslutning till de nya tjänste- och familjepensionsreglementena;

dels ock medgiva, att till Riksgäldstjänstemäns understödsförening från pensionsfonden för vissa riksdagens verk må utbetalas 14 910 kronor.

Stockholm den 4 juli 1947.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se under utlåtandet nr 58.

1947 ÅRS LÖNE- OCH PENSIONS KOMMITTÉ FÖR
RIKSDAGENS VERK

BETÄNKANDE

med förslag till

1947 ÅRS TJÄNSTE- OCH FAMILJEPENSIONS-
REGLEMENTEN FÖR RIKSDAGENS VERK

Utgivet den 20 juni 1947

Till Herrar Delegerade för Riksdagens verk.

1947 års löne- och pensionskommitté för riksdagens verk får härmed till Herrar Delegerade överlämna betänkande med förslag till 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för riksdagens verk.

Kommittén framlägger vidare förslag i anledning av en till kommittén överlämnad framställning till riksgäldsfullmäktige från Riksgäldstjänstemäns understödsförening. I handläggningen av sistnämnda ärende har undertecknad Widlund icke deltagit.

Stockholm den 20 juni 1947.

DAVID HALL

HJALMAR EKENGREN

FOLKE ERICSON

STEN WIDLUND

| *Claes H. Edgardh.*

Gällande pensionsreglementen för tjänstemän inom den allmänna statsförvaltningen och vid riksdagens verk.

Gällande allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen för statsförvaltningens tjänstemän ha ägt tillämpning sedan den 1 juli 1942. I nära anslutning till dessa reglementen utfärdade 1942 års riksdag på grundval av förslag, som framlagts av »1941 års pensionskommitté för riksdagens verk», tjänste- och familjepensionsreglementen för riksdagens verk med tillämpning från samma tidpunkt.

Även om de för riksdagens verk gällande pensionsbestämmelserna och speciellt bestämmelserna angående familjepension väsentligen överensstämma med de i de allmänna pensionsreglementena meddelade, förefinnas dock vissa skiljaktigheter.

Bland annat gäller sålunda sedan tiden före 1942 års pensionsreglering för kvinnliga befattningshavare vid riksdagens verk generellt en pensionsålder av 60 år. I samband med nämnda pensionsreglering infördes å andra sidan en utvidgad rätt för kvinnliga befattningshavare i de lönegrader — 13:e och högre — vilka ha lägre pensionsålder än motsvarande kategorier inom den allmänna statsförvaltningen, att efter uppnådd pensionsålder kvarstå i tjänst.

Vidare gälla för tjänstemän vid riksbanken särskilda regler beträffande tidpunkten för pensionsålderns inträde. I samband med 1942 års pensionsreglering upptogs nämligen i tjänstepensionsreglementet till undvikande av olägenheter, som kunde uppstå i samband med bostadsbyten vid annan tid än allmän fardag, ett stadgande, enligt vilket vid riksbanken avgång i samband med ålderspensionering skulle ske halvårsvis. Därest den såsom pensionsålder gällande levnadsåldern uppnås under tiden 1 oktober—31 mars, skall avgång ske vid utgången av mars månad och eljest vid utgången av september månad.

I fråga om pensionsrätt för justitieombudsman och militieombudsman innehåller tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk vissa speciella stadganden, vilka i olika hänseenden avvika från de beträffande förordnande-pension eljest gällande reglerna.

För den civila statsförvaltningen och riksdagens verk gälla i tillämpliga delar med endast ett undantag motsvarande skalor i fråga om pensionsavdrag och pensionsunderlag. Nämnda undantag sammanhänger med de skiljaktiga lönebeloppen i den näst högsta lönegraden på respektive löneplan RC och löneplan C. De för vice riksbankschefen (RC 12) gällande avdrags- och underlagsbeloppen ha med utgångspunkt från lönerelationerna bestämts genom interpolering mellan beloppen för lönegraderna RC 11 och 13. För den högsta lönegraden på respektive löneplaner, RC 13 och C 17, gälla däremot, oaktat föreliggande skiljaktighet i fråga om lönebeloppen, samma pensionsavdrag och pensionsunderlag.

1947 års allmänna pensionsreglering.

Genom proposition nr 282 till innevarande års riksdag har förslag framlagts till pensionsreglering för de av den statliga löneregleringen omfattade tjänstemännen.

Det för riksdagen framlagda förslaget har föregåtts dels av vissa förberedande förhandlingar mellan 1945 års lönekommitté och tjänstemännens huvudorganisationer och dels av utredning genom särskilda sakkunniga, 1946 års pensionssakkunniga. Jämväl av dessa sakkunniga ha förhandlingar förts med personalorganisationerna, vilka godtagit de riktlinjer för pensionsregleringen, som nu lagts till grund för propositionen. De sakkunnigas uppdrag avsåg huvudsakligen att framlägga förslag till av löneregleringen påkallade ändringar i pensionsförmånernas storlek ävensom till av denna betingad revision av pensionsbestämmelserna i övrigt. Med hänsyn till omfattningen av de ändringar i redaktionellt hänseende i förhållande till nuvarande reglementen, som oaktat nämnda begränsning befunnits erforderliga, har förslag framlagts till nya pensionsreglementen.

På grund av övergången till nettolönesystem i samband med löneregleringen innehålla de för riksdagen framlagda förslagen till tjänste- och familjepensionsreglementen inga bestämmelser angående pensionsavdrag. De föreslagna pensionsunderlagen grunda sig på de fastställda nya lönebeloppen, vilket bland annat innebär en teknisk uppräknings av pensionerna till en basnivå, motsvarande indextalet 140 i 1935 års indexserie.

Såsom förutsattes vid de mellan 1945 års lönekommitté och tjänstemannaorganisationerna förda förhandlingarna har utgångspunkten för beräkandet av de nya tjänstepensionsunderlagen varit, att dessa i princip skulle avvägas till belopp motsvarande två tredjedelar av slutlönen på 2-ort men att hänsyn skulle tagas till den blivande folkpensioneringen.

De närmare grunder för beräkningen, om vilka överenskommelse träffats mellan 1946 års pensionssakkunniga och personalorganisationerna, innefatta en reducering av efter ovan angivna princip beräknade grundläggande tjänstepensionsunderlag med belopp, som motsvara en från 67 års ålder utgående årlig pension å 200 kronor. Vidare har en utjämning skett av de samlade förmånerna av tjänste- och folkpension, så att summan av utgående förmåner, så vitt avser gift pensionsberättigad, blir i huvudsak densamma före och efter 67 års ålder. Ovannämnda reducerade pensionsunderlag ha nämligen förhöjts med efter försäkringstekniska grunder bestämda belopp (*utjämningsstillägg*), motsvarande värdet av den folkpension, som i form av allmän ålderspension tillkommer gift pensionsberättigad; för erhållande av ett med 12 delbart kronor har dock räknats med en årlig ålderspension å 792 kronor. På så sätt erhållna underlagsbelopp avses skola tillämpas för tiden intill 67 års ålder (*begynnelseunderlag*). För tiden efter uppnående av nämnda ålder skall tillämpas ett pensionsunderlag (*slutunderlag*), som med 792 kronor understiger begynnelseunderlaget. Beträffande till löneplan nr 2 hänförliga lönegrader ha särskilda beräkningsgrunder tillämpats. Vidare har ett enhetligt begynnelseunderlag fastställts för 20:e och högre lönegrader.

I fråga om familjepensionsunderlagen har någon särskild samordning med folkpensionsförmånerna icke ägt rum. Dessa underlag ha i princip avvägs så, att de stå i samma relation till slutlöner på 2-ort som nuvarande fa-

miljepensionsunderlag till nuvarande nettogrundlöner i högsta löneklass på C-ort. För de lägsta lönelägena till och med 4:e lönegraden skall dock tillämpas ett gemensamt familjepensionsunderlag och motsvarande skall — liksom i fråga om tjänstepensionsunderlagen — gälla för 20:e och högre lönegrader, hänförliga till löneplan nr 2.

Rörligt tillägg föreslås skola utgå å tjänste- och familjepensions grundbelopp, däri inbegripet tjänstepensionens utjämningsdel, med samma procenttal, efter vilket förhöjning av lön beräknas. Vid den efter 67 års ålder inträffande nedsättningen av tjänstepensionen skall rörligt tillägg fortfarande beräknas å det för tiden dessförinnan gällande grundbeloppet. Maximigränsen för det belopp, å vilket rörligt tillägg utgår, föreslås skola utgöra 800 kronor för månad.

I fråga om skyldighet för tjänstemännen att, därest levnadskostnaderna falla under en viss nivå, underkasta sig minskning i dem tillförsäkrade förmåner, avses beträffande tjänstepension och tjänstelivränta skola gälla regler motsvarande de i fråga om lön redan beslutade.

De nya tjänste- och familjepensionsreglementena ha underställts riksdagen för godkännande men samtidigt har hemställts om bemyndigande för Kungl. Maj:t att i reglementena vidtaga de ändringar, som må finnas erforderliga med hänsyn till avlöningsförfattningarnas slutliga utformning.

Löne- och pensionskommitténs förslag.

De förslag till 1947 års tjänste- och familjepensionsreglementen för riksdagens verk, som kommittén framlägger, ha utarbetats i närmaste anslutning till de för riksdagen framlagda förslagen till allmänna pensionsreglementen. Med hänsyn till att den allmänna pensionsregleringen i huvudsak begränsats att avse en med löneregleringen sammanhängande justering av pensionsnivån, har kommittén icke ansett sig böra ingå på en omprövning av de för riksdagens verk gällande speciella föreskrifterna. Dessa ha således i allmänhet utan ändringar inarbetats i reglementsförslagen.

Enligt det föreslagna allmänna tjänstepensionsreglementet har förutsatts, att de pensionsålders- och tjänståldersförteckningar, vilka såsom bilagor skola fogas till reglementet, skola utfärdas av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens beslut. Med hänsyn till att frågan om pensionsålder och tjänstålder för varje ordinarie befattning förelägges riksdagen har det ansetts överflödigt att därjämte för riksdagens godkännande framlägga en bilaga, som endast redovisar de fattade besluten.

Pensionskommittén vill förorda, att i anslutning till vad som föreslagits för den allmänna statsförvaltningen delegerade skola äga utfärda pensionsåldersförteckning för riksdagens verk. Härvid förutsättes, att de enligt riksdagens hittillsvarande beslut gällande pensionsåldrarna skola givas förlängd giltighet från och med den 1 juli 1947.

I överensstämmelse med vad som förordats beträffande de allmänna pensionsreglementena föreslår kommittén, att pensionsreglementena för riksdagens verk skola underställas riksdagen för godkännande men att av riksdagen bör utverkas bemyndigande att i reglementena vidtaga de ändringar, som må finnas erforderliga med hänsyn till avlöningsreglementets slutliga utformning.

Åt delegerade synes jämväl böra lämnas bemyndigande att utfärda erforderliga övergångsbestämmelser. I dessa förutsättas böra intagas jämväl sådana i gällande tjänste- och familjepensionsreglementen för riksdagens verk meddelade övergångsstadganden, vilka jämväl i fortsättningen kunna ha betydelse.

Kommittén vill slutligen till behandling upptaga en av riksgäldsfullmäktige till kommittén överlämnad framställning från styrelsen för Riksgäldstjänstemäns understödsförening. Framställningen innefattar hemställen om att till föreningen måtte utbetalas kapitalvärdet per den 30 juni 1947 av viss del av det belopp, som i samband med statens övertagande av riksgäldskontorets änke- och pupillkassa av kassan inbetalades till statsverket. Enligt en i samband med nämnda övertagande träffad överenskommelse stadgades, att då i tjänst varande delägare, även om han sedermera befordrades, skulle fortfarande i stället för familjepensionsavdrag enligt familjepensionsreglementet för riksdagens verk vidkännas avdrag å lönen med belopp motsvarande efter vissa grunder beräknad årsavgift till föreningen. Föreningen belastades i anledning av den förmån, som detta innebar för medlemmarna, med ett belopp av 12 084 kronor. Nämnda belopp motsvarade enligt av en särskild sakkunnig, dr Tim Jansson, verkställda beräkningar kapitalvärdet av skillnaden mellan vederbörliga familjepensionsavdrag enligt familjepensionsreglementet för riksdagens verk och motsvarande avdrag enligt överenskommelsen »för återstående tjänstetid efter vederbörande medlemmars första befordran efter år 1937». Det inbetalade beloppet ingår för närvarande i pensionsfonden för vissa riksdagens verk.

Föreningens nu ingivna framställning sammanhänger med att i samband med beslutad övergång till nettolönesystem vid den allmänna statsförvaltningen och de genom löneregleringen uppkommande lönehöjningarna de särskilda förmåner i pensionshänseende, som genom överenskommelser mellan staten och enskilda familjepensionskassor tillförsäkrats förutvarande delägare i dessa kassor, skola bortfalla. Föreningen har — med hänsyn till att för riksdagens verk kunde väntas bli genomförd en lönereglering efter enahanda grunder — genom en särskild sakkunnig, byråchefen Erik Malmkvist, låtit verkställa en försäkringsteknisk utredning till utrönande av huru stor del av ovannämnda belopp, 12 084 kronor, som kunde anses förbrukat intill löneregleringens ikraftträdande den 1 juli 1947. Enligt utredningsmannens beräkningar skulle ifrågavarande del utgöra 2 281 kronor och således den vid löneregleringens ikraftträdande ej i anspråk tagna delen utgöra 9 803 kronor. Dessa kapitalvärden voro beräknade per den 31 december 1937. Sistnämnda kapitalvärde motsvarades enligt utredningsmannen vid en framflyttning av värderingstidpunkten till den 30 juni 1947 och med tillämpning av den räntesats, 4 procent, som legat till grund för de ursprungliga beräkningarna, av ett avrundat belopp å 14 910 kronor.

Understödsföreningen har funnit rättvisa och billighet tala för att i samband med övergången till nettolönesystem vid riksdagens verk till föreningen skulle utbetalas nämnda belopp av 14 910 kronor.

Löne- och pensionskommittén har med hänsyn till förhandenvarande förhållanden funnit skäligt att till föreningen återbetalas kapitalvärdet av den

del av från föreningen till staten inlevererat belopp, som kan beräknas icke ha tagits i anspråk för beredande av lättnader i avgiftshänseende. Kommittén saknar möjlighet att bedöma den beräkning rörande beloppets storlek, som verkstälts av den av understödsföreningen anlitade utredningsmannen, men har för sin del icke anledning förutsätta annat än att denna beräkning kan godtagas.

Kommittén vill således förorda, att för riksdagen framlägges förslag om utbetalning från pensionsfonden för vissa riksdagens verk till Riksgäldstjänstemäns understödsförening av ett belopp å 14 910 kronor. Med hänsyn till att frågan sammanhänger med bestämmelsen i 4 § 3 punkten i de av delegerade den 30 juli 1942 utfärdade övergångsbestämmelserna till gällande familjepensionsreglemente, vill det synas kommittén lämpligt, att förslag i detta hänseende av delegerade underställs riksdagen i samband med förslaget till pensionsreglering i övrigt.

Hemställan.

Under återopande av vad i det föregående anförts och föreslagits får kommittén hemställa, att delegerade för riksdagens verk måtte anhålla, att riksdagens bankoutskott ville föreslå riksdagen

dels godkänna de av kommittén framlagda förslagen till tjänste- och familjepensionsreglementen för riksdagens verk;

dels bemyndiga delegerade

- a) att i nämnda reglementen vidtaga de ändringar, som må finnas erforderliga med hänsyn till avlöningsreglementets slutliga utformning,
- b) att i överensstämmelse med vad kommittén förordat utfärda pensionsåldersförteckning till tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk,
- c) att utfärda de övergångsbestämmelser, vilka kunna visa sig erforderliga i anslutning till de nya tjänste- och familjepensionsreglementena;

dels ock medgiva, att till Riksgäldstjänstemäns understödsförening från pensionsfonden för vissa riksdagens verk må utbetalas 14 910 kronor.

FÖRSLAG

till

1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk.

1 avd. Allmänna bestämmelser.

1 §.

1 mom. Detta reglemente äger tillämpning å följande tjänstemän, vilka äro underkastade 1947 års avlöningsreglemente för riksdagens verk, nämligen innehavare av tjänst, vars lönegrad har någon av beteckningarna Ca, Ce och Cp.

2 mom. Delegerade för riksdagens verk (*delegerade*) äga där särskilda skäl därtill äro besluta, att reglementets bestämmelser, i vad de avse tjänstemän som omförmålas i 8 §, skola lända till efterrättelse jämväl för innehavare av icke-ordinarie anställning vid riksdagens verk, vilken icke avses i 1 mom.

3 mom. Avgår ledamot av riksbankens direktion eller riksgäldsdirektör från sin tjänst för tillträdande av statsrådsämbete, skall, så länge han i oavbruten följd innehar sådant ämbete eller befattning i statens tjänst, som ej är förenad med tjänstepensionsrätt, eller av Kungl. Maj:t meddelat uppdrag, för vilket ersättning av statsmedel utgår, i pensionshänseende så anses, som om han alltjämt kvarstode i förstnämnda tjänst. Vid reglementets tillämpning i här avsett fall skall tjänstemannen tillkommande avlöning eller ersättning av statsmedel betraktas som lön.

4 mom. Vad i detta reglemente sägs om tjänstepensionsbestämmelser skall, där ej annat framgår, avse dels tjänstepensionsbestämmelser för riksdagens verk, vilka antagits av riksdagen eller med stöd av dess bemyndigande utfärdats av delegerade, dels ock tjänstepensionsbestämmelser, antagna av Kungl. Maj:t och riksdagen. Såsom tjänstepensionsbestämmelser av sistnämnda slag anses icke bestämmelser om reservpension eller däremot svarande engångsbelopp.

Med tjänstepensionsrätt, varom i reglementet förmåles, förstås pensionsrätt enligt i nästföregående stycke avsedda bestämmelser.

2 §.

Tjänsteman, å vilken detta reglemente äger tillämpning, är efter avgång från tjänsten berättigad att åtnjuta *tjänstepension* eller *tjänstelivränta*, allt enligt de föreskrifter och under de villkor, som innehållas i reglementet jämte de närmare bestämmelser, som för tillämpningen av detsamma utfärdas av delegerade.

I reglementet meddelas jämväl bestämmelser om ordinarie tjänstemans *skyldighet att avgå från tjänsten m. m.*

3 §.

1 mom. Prövning av fråga om rätt att komma i åtnjutande av tjänstepension eller tjänstelivränta enligt detta reglemente samt fastställande till beloppet av dylik förmån sker beträffande tjänsteman vid riksbanken av fullmäktige i riksbanken samt beträffande annan tjänsteman av fullmäktige i riksgäldskontoret.

2 mom. Då pension eller livränta fastställs, skall skriftligt bevis därom tillställas den till förmånen berättigade.

2 avd. Om ordinarie tjänstemans skyldighet att avgå m. m.

4 §.

1 mom. Ordinarie tjänsteman är skyldig att avgå från tjänsten, därest han

a) i fråga om tjänsteman, som tillsatts medelst fullmakt eller konstitutorial, uppnått den levnadsålder, vid vilken pensionsåldern inträder;

b) till följd av olycksfall i tjänsten befinnes för framtiden oförmögen att på tillfredsställande sätt sköta sin tjänst; eller

c) till följd av sjukdom, vanförhet eller lyte i andra fall än under b) sägs eller till följd av nedsatt arbetsförmåga befinnes för framtiden oförmögen att på tillfredsställande sätt sköta sin tjänst.

Finna i fall, varom under b) och c) här ovan förmäles, de fullmäktige, som äga pröva frågan om tjänstemannens rätt att komma i åtnjutande av pension, anledning antaga att tjänstemannen kan tjänstgöra i sådan annan befattning till vilken han må vara pliktig att låta förflytta sig, skall frågan, huruvida förflyttning lämpligen bör ske, av fullmäktige upptagas till avgörande eller, om förflyttning ifrågasättes böra ske antingen av tjänsteman vid riksbanken till annat riksdagens verk eller ock av tjänsteman vid sådant verk till riksbanken, hänskjutas till delegerades prövning.

Vad i detta moment stadgats skall icke föranleda inskränkning i den vidsträcktare avgångsskyldighet, som på grund av beslut av riksdagen må vara för viss tjänsteman gällande.

2 mom. I fråga om ordinarie tjänsteman, som tillsatts medelst fullmakt eller konstitutorial, må den myndighet, som äger att från tjänsten avskeda, då synnerliga skäl därtill äro, medgiva tjänstemannen anstånd med avsked efter pensionsålderns inträde, så länge han är fullt tjänst duglig, dock icke längre tid än sammanlagt ett år.

Beträffande tjänsteman, varom förmäles i nästföregående stycke, må delegerade, då vederbörande myndighet funnit särskilda omständigheter därtill föranleda och därom gjort framställning hos delegerade, medgiva anstånd med avsked längre tid efter pensionsålderns inträde än där sägs, dock icke i något fall längre än sammanlagt tre år eller — såvitt angår befattningshavare med pensionsålder av 60 år tillhörande lönegrad Ca 17 eller högre lönegrad — sammanlagt fem år efter nämnda tidpunkt.

3 mom. Befinnes ordinarie tjänsteman, som tillsatts medelst fullmakt eller konstitutorial, urståndsatt att på tillfredsställande sätt fullgöra sina tjänst-åligganden och är ej sådant fall för handen, varom i 1 mom. första stycket sägs, må delegerade, därest för tjänstemannen högst fem år återstå till

pensionsålderns inträde, förklara honom skyldig att avgå från tjänsten och entlediga honom.

Tjänsteman, som genom lagakraftgående dom befunnits skyldig till förfarande, varå avsättning kunnat följa, men som jämlikt 5 kap. 5 § strafflagen förklarats fri från ansvar, må av delegerade jämväl i annat fall än i nästföregående stycke sägs, förklaras skyldig att avgå samt entledigas. Vad här stadgas har dock icke avseende å riksdagens justitieombudsman eller riksdagens militieombudsman och ej heller å den som är fullmäktig i riksbanken eller i riksgäldskontoret.

4 mom. Icke-ordinarie befattningshavare må ej bibehållas i sin befattning, därest han

a) uppnått en levnadsålder, som med ett år överstiger hans ålder vid pensionsålderns inträde, delegerade dock obetaget att, där vederbörande myndighet funnit särskilda omständigheter därtill föranleda och därom gjort framställning hos delegerade, medgiva bibehållande i befattningen ytterligare sammanlagt högst två år eller — såvitt angår befattningshavare med pensionsålder av 60 år tillhörande lönegrad Ce 17 eller högre lönegrad — ytterligare sammanlagt högst fyra år;

b) till följd av olycksfall i tjänsten befinnes för framtiden oförmögen att på tillfredsställande sätt sköta sin tjänst; eller

c) till följd av sjukdom, vanförhet eller lyte i andra fall än under b) sägs eller till följd av nedsatt arbetsförmåga befinnes för framtiden oförmögen att på tillfredsställande sätt sköta sin tjänst.

I fall, varom under b) eller c) här ovan förmäles, skall bestämmelsen i 1 mom. andra stycket äga motsvarande tillämpning.

5 §.

1 mom. För ordinarie befattningar, vilka tillsättas medelst fullmakt eller konstitutorial, så ock för icke-ordinarie befattningar inträder pensionsåldern vid den tid, som nedan i denna paragraf angives.

Har ordinarie tjänsteman utan något sitt förvällande förflyttats till tjänst, för vilken gäller annan pensionsålder, skall dock den nya pensionsåldern icke tillämpas å honom, såframt han icke inom en tid av tre månader efter förflyttningen hos den myndighet, som äger att meddela avsked från den tjänst, till vilken förflyttningen skett, anmäler sin önskan att bliva underkastad den nya åldersbestämmelsen.

2 mom. För i 1 mom. avsedda ordinarie befattningar samt för extra ordinarie befattningar inträder pensionsåldern vid den i 4 mom. angivna tid efter det befattningshavaren uppnått nedan angivna levnadsålder:

Lönegradsbeteckning	Lönegradsnummer	Levnadsår
Ca och Ce	1—16	60
	17—37	65

För kvinnliga befattningshavare i lönegraderna Ca och Ce 17—37 skall dock avsedda levnadsålder utgöra 60 år.

Utan hinder av vad här ovan sägs skall för vissa befattningar gälla den särskilda pensionsålder, som bestämmes av delegerade, vad angår ordinarie befattningar med stöd av riksdagens beslut.

3 mom. För icke-ordinarie anställning, vilken avses i 1 § 2 mom., inträder

pensionsåldern vid den i 4 mom. angivna tid efter det anställningshavaren uppnått den levnadsålder, som av delegerade fastställts.

4 mom. För befattningar vid riksbanken inträder pensionsåldern, där den i 2 eller 3 mom. avsedda levnadsåldern uppnås under tiden 1 oktober—31 mars, vid utgången av mars månad, men eljest vid utgången av september månad.

För övriga befattningar inträder pensionsåldern vid utgången av den kalendermånad, under vilken den i 2 eller 3 mom. avsedda levnadsåldern uppnås.

6 §.

Med *olycksfall i tjänsten* förstås i detta reglemente sådant vid utövande av befattning eller uppdrag i statens tjänst eller av annan befattning, som är förenad med tjänstepensionsrätt, inträffat olycksfall, som enligt allmän lag är att hänföra till olycksfall i arbete.

Vad i reglementet stadgas om olycksfall i tjänsten skall äga tillämpning jämväl där tjänsteman på grund av befattning eller uppdrag, som i nästföregående stycke sägs, blivit utsatt för *våld* eller annan *misshandel* eller i befattningen eller uppdraget ådragit sig sådan *yrkessjukdom*, varom förmåles i gällande lag om försäkring för vissa yrkessjukdomar.

7 §.

1 mom. Beträffande ordinarie tjänsteman, som tillsatts medelst förordnande, skall frågan om tjänstemannens rätt att komma i åtnjutande av tjänstepension avgöras i sammanhang med beslut om förordnandes upphörande, eller då meddelat förordnande utlöper utan att efterföljas av förnyat förordnande, så ock där eljest sådan fråga uppkommer.

2 mom. Beträffande ordinarie tjänsteman, som tillsatts medelst fullmakt eller konstitutorial, samt icke-ordinarie befattningshavare må beslut om avsked eller entledigande icke meddelas utan att frågan om tjänstemannens rätt att komma i åtnjutande av tjänstepension, där sådan fråga förekommer, dessförinnan avgjorts eller i samband med beslutet avgöres.

Underlåter tjänsteman, som i nästföregående stycke avses, att söka avsked eller entledigande, ändock att enligt vederbörande myndighets beprövande förhållande föreligger, som enligt 4 § 1 eller 4 mom. bör föranleda hans avgång, ankommer på myndigheten att föranstalta om prövning av frågan om tjänstemannens rätt att komma i åtnjutande av tjänstepension samt att, därest pensionsrätt prövats föreligga, entlediga tjänstemannen.

3 mom. I fall, varom förmåles i 4 § 3 mom., må beslut om entledigande icke meddelas utan att tjänstemannen erhållit tillfälle att inkomma med yttrande i ärendet.

3 avd. Om tjänstepension.

1 kap. Tjänstemän i allmänhet.

Gemensamma bestämmelser.

8 §.

Bestämmelserna i detta kapitel äga tillämpning å *dels* ordinarie tjänstemän, som tillsättas medelst fullmakt eller konstitutorial, *dels ock* icke-ordinarie befattningshavare.

9 §.

1 mom. Rätt att vid avgång från tjänsten komma i åtnjutande av tjänstepension tillkommer, där ej annat följer av bestämmelsen i 3 mom. första stycket, i detta kapitel avsedd tjänsteman,

a) därest han uppnått den levnadsålder, vid vilken pensionsåldern inträder, och sådant fall som under b) eller c) sägs icke föreligger (*ålderspension*);

b) i fall som avses i 4 § 1 mom. första stycket b) eller 6 § 4 mom. första stycket b) (*invalidpension*); samt

c) i fall som avses i 4 § 1 mom. första stycket c) eller 6 § 4 mom. första stycket c), så ock där tjänsteman med tillämpning av bestämmelserna i 4 § 3 mom. förklarats skyldig att avgå (*sjukpension*).

Härvid iakttages dock

a) att tjänsteman icke må komma i åtnjutande av invalid- eller sjukpension, därest han i den ordning, varom i 4 § 1 mom. andra stycket förmåles, prövats lämpligen böra förflyttas till annan befattning; samt

b) att ordinarie tjänsteman, som med frånträdande av tjänstens utövande innehar icke-ordinarie befattning, ej må, därest båda befattningarna äro förenade med tjänstepensionsrätt enligt detta reglemente, komma i åtnjutande av tjänstepension vid avgång allenast från den icke-ordinarie befattningen och ej heller vid samtidig avgång från båda tjänsterna bekomma mer än en pension.

2 mom. Befattningshavare, som tidigast fem år före pensionsålderns inträde frivilligt avgår ur tjänst, må kunna av delegerade medgivas rätt att därvid komma i åtnjutande av tjänstepension (*förtidspension*), därest avgången finnes icke vara stridande mot statens intressen och under förutsättning tillika, att tjänstemannen innehar minst 30 tjänstår.

Vid tjänstårsberäkning för det ändamål, som i första stycket avses, skola tjänståren beräknas utan iakttagande av föreskrifterna i 13 § 1 mom. andra och tredje styckena eller de motsvarande föreskrifter, som må gälla på grund av stadgandet i 13 § 2 mom.

3 mom. Har tjänsteman genom beslut, som vunnit laga kraft, blivit dömd till avsättning eller till följd av tjänstefel skild från befattning i statens tjänst eller från annan befattning, som är förenad med tjänstepensionsrätt, eller har han genom lagakraftätagande beslut blivit för förbrytelse i tidigare innehavd tjänst av sådant slag dömd, i stället för till avsättning, till straff enligt 2 kap. 17 § strafflagen, må han ej komma i åtnjutande av pension.

Där beträffande tjänsteman beslut, som i nästföregående stycke avses, meddelats men ej vunnit laga kraft, eller tjänsteman hålles häktad för brott, vilket kan föranleda att han dömes till avsättning eller, i stället för avsättning, till straff enligt 2 kap. 17 § strafflagen, eller tjänsteman av polismyndighet kvarhålls såsom misstänkt för sådant brott, må frågan om tjänstemannens rätt att komma i åtnjutande av pension icke upptagas till prövning, så länge sådant förhållande föreligger.

10 §.

1 mom. Tjänstepension utgöres av *grundbelopp* samt, i förekommande fall, *rörligt tillägg*.

2 mom. Tjänstepension utgår från och med dagen näst efter den, då avgång från tjänsten ägt rum, till och med den dag, då en månad förflutit efter pensionstagarens frånfälle.

Såsom undantag härifrån skall dock gälla, dels att den, som dömts till

mistning på viss tid av innehavd tjänst, icke må åtnjuta pension för tjänsten före utgången av nämnda tid, dels ock att, där i fråga om pensionsstagare sådant beslut föreligger, som i 9 § 3 mom. första stycket avses, pensionen skall upphöra att utgå från och med månaden näst efter den, under vilken beslutet vunnit laga kraft.

Vid tillämpning av bestämmelsen i första stycket iakttages, att för tiden efter fränfallet utgående pensionsbelopp icke må sammanlagt överstiga 800 kronor.

3 mom. Pensionstagare, som undergår direkt ådömt frihetsstraff eller är föremål för åtgärd, som förklarats skola träda i stället för sådant straff, eller ock avtjänar ådömt tvångsarbete, må för den tiden uppbära allenast en tredjedel av den pension, som eljest skolat till honom utgå.

Har pensionstagaren anhörig, vilken för sitt uppehälle är beroende av honom, må den myndighet, som fastställt pensionen, kunna medgiva sådan anhörig rätt att uppbära det förverkade pensionsbeloppet eller del därav.

4 mom. Utbetalning av tjänstepension sker månadsvis i efterskott; vederbörande myndighet likväl obetaget att efter pensionstagarens fränfalle förskottsvis utbetala återstående pensionsbelopp.

Tjänstepensionens grundbelopp.

11 §.

1 mom. Storleken för år räknat av tjänstepensionens grundbelopp bestämes, där ej annat föränledes av stadgandena i 2—4 mom. här nedan, dels av det tjänstepensionsunderlag, som enligt föreskrifterna i 12 § skall för tjänstemannen tillämpas, dels ock av den tid tjänstemannen enligt 13 § äger tillgodoräkna såsom tjänstår, allt enligt de närmare bestämmelser, som meddelas i 14—17 §§.

2 mom. Har för ordinarie tjänst ändring skett beträffande pensionsålder eller tjänstepensionsunderlag, må grundbeloppet av tjänstepension för den som omedelbart före ändringen innehade tjänsten likväl icke understiga det belopp, vartill det skulle hava beräknats, därest ändringen icke ägt rum och, i fall där pensionsåldern sänkts, såsom tjänstår fått tillgodoräknas den tid, varmed sänkningen skett.

Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning beträffande ordinarie tjänsteman, som utan något sitt förvällande förflyttats till annan tjänst.

3 mom. Har tjänsteman tidigare innehåft med tjänstepensionsrätt förenad ordinarie befattning, tillsatt medelst förordnande för viss tid, eller befattning av det slag, som i 21 § c) 1947 års allmänna tjänstepensionsreglemente avses, och åtnjuter han icke tjänstepension för nämnda befattning, skall — såframt tjänstemannen innehåft befattningen minst så lång tid, att han ägt komma i åtnjutande av tjänstepension för densamma, om avgången från befattningen skett på hans egen därom uttryckta önskan och tillika innefattat avgång ur statens tjänst — vid bestämmande av tjänstepensionens grundbelopp iakttagas, att detsamma icke må understiga grundbeloppet av tjänstepension för den tidigare innehavda tjänsten, beräknat enligt de grunder, som för tjänstemannen gällde vid förordnandets upphörande.

Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, där tjänsteman tidigare innehåft en och samma befattning av det slag, som avses i 21 § b) 1947 års allmänna tjänstepensionsreglemente, under tid, för vilken förordnande å sådan befattning längst må meddelas, eller annan med tjänstepensionsrätt

förenad befattning vid inträdet av för densamma stadgad pensionsålder och tjänstemannen icke åtnjuter tjänstepension för den tidigare innehavda befattningen.

4 mom. Där tjänsteman, som samtidigt avgår från ordinarie tjänst och sådan icke-ordinarie befattning, vilken av honom innehafts med frånträdande av den ordinarie tjänstens utövande, på grund av bestämmelsen i 9 § 1 mom. andra stycket b) endast äger komma i åtnjutande av *en* pension, skall den- nas grundbelopp motsvara det högsta av de för de särskilda tjänsterna be- räknade grundbeloppen.

Äger avgång med rätt till pension samtidigt rum från icke-ordinarie med tjänstepensionsrätt enligt detta reglemente förenade befattningar, vilka inne- havas med avkortning i tjänstgöringstiden, må pensionernas grundbelopp sammanlagt icke överstiga det högsta av tjänstepensionsunderlagen för tjäns- terna. Härav föranledd minskning fördelas lika å de särskilda grund- beloppen.

5 mom. Beräknat grundbelopp, som icke utgöres av helt med 12 jämnt delbart krontal, jämkas till närmast högre sålunda delbara tal.

12 §.

1 mom. Såsom tjänstepensionsunderlag skall vid bestämmandet av tjänste- pension för tiden intill den månad varunder pensionstagaren uppnår 67 års ålder tillämpas det belopp (*begynnelseunderlag*), som enligt 2 eller 3 mom. gäller för den befattning från vilken avgången sker, samt för tiden därefter det belopp (*slutunderlag*), som erhålles genom minskning av begynnelse- underlaget med 792 kronor, såframt ej delegerade i särskilt fall förordna om lägre avdrag.

Har den tjänst, från vilken avgången äger rum, innehafts under kortare tid än tre år före pensionsålderns inträde eller, i fråga om tjänsteman som avgår med rätt till förtidspension, tre år före avgången, må dock, där ej delegerade annorlunda förordna, vid bestämmandet av ålders- respektive förtidspension icke tillämpas högre begynnelse- eller slutunderlag än som motsvarar en tredjedel av sammanlagda beloppet av de högsta begynnelse- respektive slutunderlag, vilka må hava varit för tjänstemannen gällande under vart och ett av de senast förflutna tre åren på grund av därunder innehavd, med tjänstepensionsrätt förenad anställning.

2 mom. För befattning i viss till löneplan nr 1 hänförlig lönegrad, utgör begynnelseunderlaget det belopp, som här nedan anges för slutlöneklassen inom lönegraden.

Löne- klass	Begynnelse- underlag kronor	Löne- klass	Begynnelse- underlag kronor	Löne- klass	Begynnelse- underlag kronor
4	2 520	17	4 476	30	8 772
5	2 640	18	4 644	31	9 168
6	2 772	19	4 860	32	9 564
7	2 904	20	5 112	33	9 912
8	3 048	21	5 412	34	10 248
9	3 204	22	5 712	35	10 584
10	3 372	23	6 024	36	10 920
11	3 528	24	6 360	37	11 256
12	3 696	25	6 744	38	11 592
13	3 852	26	7 128	39	11 928
14	4 008	27	7 536	40	12 264
15	4 152	28	7 944		
16	4 308	29	8 364		

3 mom. I fråga om annan icke-ordinarie befattning än i 2 mom. sägs äga delegerade antingen bestämma den löneklass befattningen med avseende å tjänstepensionsunderlag skall anses tillhöra eller ock fastställa särskilt tjänstepensionsunderlag.

13 §.

1 mom. Såsom tjänstår må tillgodoräknas tid före pensionsålderns inträde, under vilken tjänsteman varit underkastad detta reglemente.

Vid tjänstårsberäkningen skall dock avdrag göras för tid, under vilken tjänsteman av annan anledning än tjänstledighet för offentligt uppdrag eller militärtjänstgöring vidkänts C-avdrag å lönen eller, i fråga om den som icke åtnjuter avlöning enligt 1947 års avlöningsreglemente för riksdagens verk, eljest avstått samtliga kontanta avlöningsförmåner.

Tid, under vilken icke-ordinarie tjänsteman haft avkortad tjänstgöring, skall vid tjänstårsberäkningen, i förekommande fall efter avdrag varom i nästföregående stycke förmåles, minskas med så stor del, som svarar mot avkortningen i tjänstgöringstiden.

2 mom. Såsom tjänstår må jämväl tillgodoräknas dels tid, varunder tjänsteman varit underkastad andra tjänstepensionsbestämmelser än de i detta reglemente innefattade, i den omfattning sådan tid enligt berörda bestämmelser med därtill hörande övergångsstadganden fått tillgodoräknas, dels ock tid i övrigt, vilken tjänstemannen ägt räkna såsom tjänstår enligt de andra tjänstepensionsbestämmelser med övergångsstadganden, vilka han sålunda varit senast underkastad, dock endast i den mån sådan tid ej tillgodoräknats enligt föreskrifterna i 1 mom.

3 mom. På prövning av delegerade beror, om och i vad mån tid, varunder tjänsteman fullgjort arbete eller uppdrag i eller utom statens tjänst, må tillgodoräknas såsom tjänstår, där sådan tillgodoräkning ej må ske enligt vad ovan i denna paragraf eller eljest är stadgat.

4 mom. Vid tjänstårsberäkning skall i förekommande fall iakttagas, att tid varunder mer än en med tjänstepensionsrätt förenad befattning innehafts skall tillgodoräknas med sammanlagda antalet av de för varje särskild befattning beräknade tjänståren, dock med högst det antal som motsvarar tiden för samtidigt innehav av befattningarna. Sker avgång samtidigt från mer än en med tjänstepensionsrätt enligt detta reglemente förenad befattning, skall vad sålunda stadgats lända till efterrättelse med avseende å tjänstårsberäkning för varje särskild avgångstjänst.

5 mom. Därest vid beräkning av tjänstår den uppkomna slutsumman utvisar del av dag, skall jämkning ske till närmast högre hela dagantal.

14 §.

Grundbeloppet av *ålderspension* bestämmes enligt följande grunder. Kan tjänsteman räkna minst 30 tjänstår, utgår *hel* pension, vars grundbelopp är lika med begynnelse- respektive slutunderlaget. Är tjänstårens antal mindre än nu sagts, utgår *avkortad* pension, vars grundbelopp motsvarar begynnelse- respektive slutunderlaget minskat med $\frac{1}{120}$ för varje full fjärdedel av år, varmed antalet tjänstår understiger 30.

15 §.

Grundbeloppet av *invalidpension* motsvarar det för tjänstemannen gällande begynnelse- respektive slutunderlaget eller, i fråga om icke-ordinarie

tjänsteman med avkortad tjänstgöringstid, nämnda underlag reducerat i samma omfattning, som vid avgången gällt i fråga om lönen. Beträffande tjänsteman, som avgår efter pensionsålderns inträde, skall likväl grundbeloppet bestämmas enligt de i 14 § angivna grunderna.

16 §.

Grundbeloppet av *sjukpension* bestämmas enligt de i 14 § angivna grunderna. Grundbeloppet skall dock utgöra lägst 75 procent av begynnelse- respektive slutunderlaget eller, i fråga om icke-ordinarie tjänsteman med avkortad tjänstgöringstid, av nämnda underlag reducerat i samma omfattning, som vid avgången gällt i fråga om lönen, allt i den mån beloppet icke härigenom överstiger grundbeloppet av den ålderspension, som skulle hava tillkommit tjänstemannen, därest han under oförändrade förhållanden kunnat kvarstå i sin befattning till pensionsålderns inträde.

17 §.

Grundbeloppet av *förtidspension* bestämmas enligt de i 14 § angivna grunderna men skall för tiden intill den tidpunkt, vid vilken pensionsåldern skulle hava inträtt, vara minskat med $\frac{1}{180}$ för varje full eller påbörjad fjärdedel av år, som vid avgångstillfället återstått till nämnda tidpunkt.

Rörligt tillägg.

18 §.

1 mom. Å tjänstepensionens grundbelopp eller, där mer än en pension enligt reglementet åtnjutes, å de sammanlagda grundbeloppen utgår rörligt tillägg under samma förutsättningar och med beräkning enligt samma procenttal, som gälla angående höjning av månadslön, angiven i de i statens löneplansförordning intagna grundlönstabellerna.

2 mom. Rörligt tillägg beräknas å det grundbelopp för månad, varmed pension utgår före 67 års ålder.

Härvid skall dock iakttagas, att tillägg ej beräknas å belopp, varmed grundbeloppet överstiger 800 kronor, och ej heller å däri ingående öretal, som överskjuter fullt krontal.

3 mom. Till hjälp vid uträkning av rörligt tillägg begagnas de tabeller och anvisningar, som Kungl. Maj:t för ändamålet utfärdar för tillämpning av 1947 års allmänna tjänstepensionsreglemente.

2 kap. Tjänstemän, som tillsätts medelst förordnande.

19 §.

Bestämmelserna i detta kapitel äga tillämpning å ordinarie tjänstemän, som tillsätts medelst förordnande för viss tid.

20 §.

1 mom. Innehavare av i detta kapitel avsedd befattning äger rätt att vid avgång från befattningen, som tillika innefattar avgång ur statens tjänst, komma i åtnjutande av tjänstepension (*förordnandepension*),

a) därest tjänsten av honom innehafts i oavbruten följd minst 12 år eller det antal tjänsteperioder, som närmast motsvarar nämnda tidrymd;

b) i fall som avses i 4 § 1 mom. första stycket b) eller c) eller i 4 § 3 mom. andra stycket; samt

c) därest — utan att sådant fall är för handen som under a) eller b) här ovan sägs — förordnandet utlöper och av annan anledning än av tjänstemannen därom uttryckt önskan icke efterföljes av förnyat förordnande.

För riksdagens justitieombudsman och militieombudsman skall dock, i stället för vad nu sagts, gälla, att sådan tjänsteman äger rätt att vid avgång från ämbetet komma i åtnjutande av förordnandepension

a) därest ombudsmansämbete av honom innehafts under sammanlagt minst två fulla tjänsteperioder, räknade från det tjänsten på grund av val under en riksdag tillträtts till dess nytt val förrättats under fjärde året där-
efter; samt

b) i fall som avses i 4 § 1 mom. första stycket b) eller c).

Annan i denna paragraf avsedd tjänsteman än justitieombudsman och militieombudsman må om hans förordnande efter det han uppnått en levnadsålder av 60 år på grund av därom av honom uttryckt önskan upphävas innan tjänsten av honom innehafts 12 år i oavbruten följd, kunna av delegerade medgivas rätt att komma i åtnjutande av förordnandepension, därest avgången finnes icke vara stridande mot statens intressen och under förutsättning tillika

a) att han samtidigt med frånträdande av anställning, som avses i 8 §, tillträdde och därefter i oavbruten följd innehaft befattning av det slag, varom i denna paragraf är fråga; samt

b) att han vid frånträdandet av nämnda anställning kunde tillgodoräkna sig så stort antal tjänstår att detta utökat med den tid han innehaft befattning av det slag, varom i denna paragraf är fråga, uppgår till minst 30 år.

Bestämmelserna i nästföregående stycke skola äga tillämpning även i fall, då förnyat förordnande icke meddelas på grund av att tjänstemannen därom uttryckt önskan.

Jämväl i annat fall än ovan sagts äger tjänsteman, vilken samtidigt med frånträdande av tidigare innehavd, med rätt till förordnandepension förenad befattning tillträtt och därefter i oavbruten följd innehaft annan sådan befattning, vid avgång rätt att komma i åtnjutande av förordnandepension, under förutsättning att han skulle hava varit berättigad till dylik pension för den tidigare befattningen, om han kvarstått i denna intill tiden för avgången. Vad här stadgas skall äga tillämpning jämväl å den, som frånträder befattning såsom justitieombudsman eller militieombudsman, detta även om ombudsmannen jämlikt bestämmelserna i denna paragraf är berättigad till avkortad pension men denna skulle bliva lägre.

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta moment likställes med ur statens tjänst avgången befattningshavare den, som efter avgång från befattning, vilken avses i denna paragraf, kvarstår i statens tjänst såsom innehavare av befattning, vilken icke är förenad med tjänstepensionsrätt.

Vad i 9 § 3 mom. stadgas skall lända till efterrättelse jämväl i fråga om pension, som i denna paragraf avses.

2 mom. I fråga om grundbeloppet av förordnandepension gäller vad nedan i 3 och 4 mom. stadgas. I övrigt skola föreskrifterna i 10 och 18 §§ äga motsvarande tillämpning.

3 mom. Grundbeloppet för år räknat av förordnandepension motsvarar för annan tjänsteman än justitieombudsman och militieombudsman

a) där tjänsten innehafts minst 12 år och sådant fall ej är för handen, som nedan under b) sägs, ävensom där avgången är föranledd av olycksfall i tjänsten, det för befattningen gällande begynnelse- respektive slutunderlaget (grundbelopp av *hel* pension);

b) där tjänsteman, som innehaft tjänsten minst 12 men icke 18 år och ej uppnått en levnadsålder av 55 år, på grund av därom av honom uttryckt önskan får förordnandet upphävt eller vid utlöpande av förordnandet icke får detsamma förnyat, begynnelse- respektive slutunderlaget minskat med en sjättedel för varje påbörjat antal av fem år, varmed levnadsåldern vid avgången understiger 55 år, dock med högst tre sjättedelar (grundbelopp av *avkortad* pension vid frivillig avgång);

c) eljest begynnelse- respektive slutunderlaget minskat med $\frac{1}{160}$ för varje full fjärdedel av år, varmed tjänstetiden understiger 12 år, dock med högst $\frac{24}{160}$ (grundbelopp av *avkortad* pension).

För justitieombudsman och militieombudsman skall grundbeloppet för år räknat av förordnandepension motsvara

a) där tjänsten innehafts minst tre fulla tjänsteperioder eller avgången är föranledd av olycksfall i tjänsten, det för befattningen gällande begynnelse- respektive slutunderlaget (grundbelopp av *hel* pension);

b) eljest begynnelse- respektive slutunderlaget, minskat med $\frac{1}{160}$ för varje full fjärdedel av år, varmed tjänstetiden understiger 12 år, dock med högst $\frac{24}{160}$ (grundbelopp av *avkortad* pension).

Vid bestämmande av tjänstetidens längd för justitieombudsman och militieombudsman skall sammanräkning ske av tid, varunder han innehaft ombudsmansämbete.

I fråga om den som vid tjänstens tillträddande innehade annan med tjänstepensionsrätt förenad befattning skall iakttagas, att grundbeloppet ej må understiga det belopp, vartill det skulle hava beräknats, om tjänstemannen intill tiden för avgången kvarstått i sin förra befattning och det för denna gällande tjänstepensionsunderlaget varit ökat med halva skillnaden mellan underlagen för de båda befattningarna. Dylik ökning må dock äga rum endast om tjänstepensionsunderlaget för den tjänst, från vilken avgång sker, är större än underlaget för den tidigare innehavda tjänsten.

Där pensionsrätten är grundad på föreskriften i 1 mom. femte stycket, skall grundbeloppet, oavsett ovan meddelade bestämmelser, beräknas som om tjänstemannen intill tiden för avgången kvarstått i den tidigare befattning, som i nämnda författningsrum avses.

Vad i 11 § 2 mom. första stycket samt 11 § 3 och 5 mom. stadgas skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse jämväl där pension fastställles enligt bestämmelserna i denna paragraf.

4 mom. Såsom tjänstepensionsunderlag för i denna paragraf avsedda befattningar skall vid bestämmandet av tjänstepension för tiden intill den månad, varunder pensionstagaren uppnår 67 års ålder tillämpas det belopp (begynnelseunderlag), vilket i nedanstående tabell anges för den löneklass å löneplan nr 2, som vederbörande lönegrad omfattar, samt för tiden där- efter det belopp (slutunderlag), som erhålles genom minskning av begynnelseunderlaget med 792 kronor, så framt ej delegerade i särskilt fall förordna om lägre avdrag.

Löne- klass	Begynnelse- underlag kronor	Löne- klass	Begynnelse- underlag kronor	Löne- klass	Begynnelse- underlag kronor
1	7 548	9	10 764	17	13 212
2	7 944	10	11 160	18	13 512
3	8 340	11	11 556	19	13 812
4	8 736	12	11 964	20	14 412
5	9 144	13	12 312	21	14 412
6	9 552	14	12 516	22	14 412
7	9 960	15	12 708	23	14 412
8	10 356	16	12 912	24	14 412

4 avd. Om tjänstelivränta.

21 §.

1 mom. Den som, efter att hava blivit underkastad detta reglemente, avgått ur statens tjänst utan rätt att komma i åtnjutande av tjänstepension för den av honom vid avgångstillfället innehavda befattningen, är berättigad att på därom gjord ansökning erhålla tjänstelivränta,

a) när han uppnått en levnadsålder av 65 år (*uppskjuten livränta*); eller

b) därest han före uppnåendet av 65 års ålder blivit varaktigt oförmögen till arbete och på grund därav erhållit folkpension enligt gällande lag om folkpensionering (*förtidslivränta*).

Såsom förutsättning för rätt till tjänstelivränta skall likväl gälla,

a) att tjänstemannen under sammanlagt minst tre år före avgången innehaft anställning, som vid nämnda tillfälle varit förenad med tjänstepensionsrätt enligt detta reglemente eller andra tjänstepensionsbestämmelser; samt

b) att tjänstemannen icke efter avgången men före den i första stycket a) eller b) avsedda tidpunkten innehaft annan anställning, förenad med tjänstepensionsrätt som nyss sagts.

Där tjänsteman samtidigt avgått från ordinarie tjänst och sådan icke-ordinarie befattning, som av honom innehafts med frånträdande av den ordinarie tjänstens utövande, äger han, därest båda befattningarna varit förenade med tjänstepensionsrätt enligt detta reglemente, allenast komma i åtnjutande av *en* tjänstelivränta.

Med ur statens tjänst avgången befattningshavare, varom i första stycket förmåles, likställs den, som efter avgång från med tjänstepensionsrätt förenad befattning kvarstår i statens tjänst såsom innehavare av befattning, vilken icke är förenad med sådan pensionsrätt.

2 mom. Där tjänstepension upphör att utgå på grund av stadgandet i 10 § 2 mom. andra stycket, inträder i stället rätt till tjänstelivränta enligt bestämmelserna i 1 mom. här ovan.

3 mom. Tjänstelivränta utgår

a) uppskjuten livränta från och med månaden näst efter den, under vilken vederbörande uppnått 65 års ålder, eller, där nämnda ålder redan uppnåtts och livräntan träder i stället för tjänstepension, från och med dagen näst efter den, då tjänstepensionen upphört att utgå; dock att livränta i förstnämnda fall ej må utgå för längre tid tillbaka än sex månader före den månad, under vilken ansökning därom gjorts; samt

b) förtidslivränta från och med den månad, med vars ingång folkpensionen börjat löpa, dock tidigast från och med den månad, då ansökningen om tjänstelivränta gjorts.

Livräntan utgår till och med den månad, varunder livröntetagaren avlider.

4 mom. Utbetalning av tjänstelivränta sker i efterskott enligt de närmare bestämmelser, som meddelas av delegerade.

22 §.

1 mom. Beloppet för år räknat av tjänstelivränta bestämmes, där ej annat förordades av vad nedan i 2 mom. stadgas, i förhållande till dels det för befattningshavaren vid avgången gällande tjänstepensionsunderlaget, dels antalet vid avgången uppnådda tjänstår, dels ock nämnda antal tjänstår utökat med tid, som vid avgången må hava återstått till utgången av den månad varunder befattningshavaren uppnår 65 års ålder, allt på sätt närmare stadgas i 23 §.

Härvid iakttages

a) att i fall, där den tjänst från vilken avgången ägt rum innehafts under kortare tid än tre år, tjänstepensionsunderlaget bestämmes på motsvarande sätt som i 12 § 1 mom. andra stycket stadgas i fråga om förtidspension;

b) att tid, under vilken tjänsteman icke innehaft med tjänstepensionsrätt förenad befattning och för vilken han icke enligt vad därom särskilt stadgats bidragit till tjänstepensioneringen, vid tjänstårsberäkning i intet fall må tagas i betraktande till större del än två tredjedelar; samt

c) att såsom tjänstår för den som avgått från tjänst, vilken avses i 19 §, må tagas i betraktande allenast tid, under vilken tjänstemannen i oavbruten följd före avgången innehaft nämnda tjänst eller, vad angår justitieombudsman eller militieombudsman, varunder tjänstemannen innehaft ombudsmansämbetet.

2 mom. Föreligger beträffande den som äger rätt till tjänstelivränta sådant fall som avses i 11 § 3 mom., skall vad i nämnda författningsrum föreskrives om bestämmande av tjänstepensions grundbelopp iakttagas vid fastställande av livräntans belopp.

I övrigt skall vad i 10 § 3 mom., 11 § 2 och 4 mom. och 20 § 3 mom. tredje stycket stadgas om tjänstepension eller tjänstepensions grundbelopp äga motsvarande tillämpning i fråga om tjänstelivränta.

3 mom. Tjänstelivräntas årsbelopp jämkas, där så erfordras, till närmast högre öretal, som är jämmt delbart med 120.

23 §.

1 mom. Uppskjuten livränta bestämmes, med iakttagande i förekommande fall av vad nedan i 3 mom. stadgas, till ett belopp motsvarande så stor del av begynnelse- respektive slutunderlaget, som antalet vid avgången uppnådda fulla eller påbörjade fjärdedels tjänstår utgör av det på sätt i 22 § 1 mom. sägs utökade antalet fulla eller påbörjade fjärdedels tjänstår, dock minst av 120. Om antalet vid avgången uppnådda fulla eller påbörjade fjärdedels tjänstår är mindre än 120, skall likväl iakttagas, att det på nyssnämnda sätt beräknade beloppet skall minskas med $\frac{1}{10}$ procent för varje felande fjärdedels år.

2 mom. Förtidslivränta bestämmes enligt grunder, som av Kungl. Maj:t för motsvarande ändamål fastställas för tillämpning av 1947 års allmänna tjänstepensionsreglemente, till sådant belopp att livräntans värde vid den tidpunkt, från och med vilken densamma utgår, motsvarar värdet vid nämnda tidpunkt av den uppskjutna livräntan. Förtidslivräntans årsbelopp skall likväl lägst motsvara 10 procent av den uppskjutna livräntans före 67 års ålder gällande årsbelopp.

3 mom. Tjänstelivränta till den som, på sätt i 9 § 3 mom. första stycket närmare sägs, blivit dömd till avsättning eller till följd av tjänstefel skild från tjänsten eller för förbrytelse i tidigare innehavd tjänst dömd, i stället för till avsättning, till straff enligt 2 kap. 17 § strafflagen, utgör en tredjedel av det belopp, varmed livräntan i annat fall skolat utgå, med rätt likväl för delegerade att tillerkänna vederbörande större del, dock ej mera än två tredjedelar.

5 avd. Om sammanträffande av förmåner.

24 §.

Om den som kommer i åtnjutande av tjänstepension för i detta reglemente avsedd tjänst vid avgång från den tjänsten åtnjuter eller därvid eller sedermera erhåller annan tjänstepension, antingen enligt detta reglemente eller enligt andra tjänstepensionsbestämmelser för riksdagens verk, beror på delegerades prövning, om och i vad mån de till förstnämnda pension hörande förmånerna av sådan anledning skola minskas med de till den sistnämnda pensionen hörande förmånerna. Utgå båda tjänstepensionerna enligt detta reglemente, må allenast en av dem minskas.

Vad i nästföregående stycke stadgas rörande sammanträffande av tjänstepensioner skall äga motsvarande tillämpning med avseende å sammanträffande av tjänstepension och tjänstelivränta eller av flera tjänstelivräntor.

6 avd. Reglementets tillämplighet m. m.

25 §.

Tjänsteman, å vilken reglementet erhåller tillämpning, skall vara pliktig att underkasta sig ändrade bestämmelser i de hänseenden, om vilka i reglementet förmåles. Ordinarie tjänsteman är likväl icke skyldig underkasta sig ändring av föreskrifterna i 12 § 2 och 3 mom. och 20 § 4 mom. om beloppet av tjänstepensionsunderlag, i 14—16 §§ och 20 § 3 mom. första stycket om bestämmande av tjänstepensions grundbelopp eller i 18 § om rörligt tilllägg, dock att sådan tjänsteman skall vara pliktig att, därest de allmänna levnadskostnaderna nedgå med tio procent eller mera i förhållande till $\frac{100}{110}$ av levnadskostnaderna i mars 1946, efter prövning av riksdagen vidkännas minskning med högst fem procent av grundbeloppet av tjänstepension eller beloppet av tjänstelivränta.

Detta reglemente äger tillämpning från och med den 1 juli 1947; dock att för tiden 1 juli—31 december 1947 utgående pensions- eller livräntebelopp

skola grundas uteslutande på begynnelseunderlaget även för det fall att tjänstepensions- respektive livräntetagaren redan uppnått 67 års ålder.

Vad i tidigare av riksdagen eller enligt dess bemyndigande meddelade föreskrifter finnes stridande mot reglementets bestämmelser skall vid ikraftträdandet upphöra att gälla, såvitt angår den å vilken reglementet erhåller tillämpning.

F Ö R S L A G

till

1947 års familjepensionsreglemente för riksdagens verk.

I avd. Allmänna bestämmelser.

1 §.

1 mom. Detta reglemente äger tillämpning beträffande:

a) befattningshavare, som är underkastad 1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk;

b) den som åtnjuter eller äger rätt att komma i åtnjutande av pension enligt sagda tjänstepensionsreglemente; samt

c) den som, efter att hava blivit underkastad förenämnda tjänstepensionsreglemente, avgått ur statens tjänst utan rätt att för den vid avgångstillfället innehavda befattningen komma i åtnjutande av pension enligt reglementet, under förutsättning att tjänstemannen under sammanlagt minst tre år före avgången innehåft anställning, som vid nämnda tillfälle varit förenad med tjänstepensionsrätt, varom i 3 mom. tredje stycket här nedan förmåles.

Bestämmelsen under c) här ovan avser icke sådant fall, då tjänstemannen efter avgången innehåft annan anställning, förenad med tjänstepensionsrätt som nyss sagts.

2 mom. Om beträffande förutvarande ledamot av riksbankens direktion eller riksgäldsdirektör på grund av bestämmelserna i 1 § 3 mom. 1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk i tjänstepensionshänseende skall så anses, som om tjänstemannen alltjämt kvarstode i tjänsten, skall motsvarande gälla jämväl i familjepensionshänseende.

Med ur statens tjänst avgången befattningshavare, varom under 1 mom. c) förmåles, likställes dels den, som efter avgång från med tjänstepensionsrätt förenad befattning kvarstår i statens tjänst såsom innehavare av befattning, vilken icke är förenad med sådan pensionsrätt, dels ock den, som erhållit pension enligt 1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk men på grund av vad i 10 § 2 mom. andra stycket nämnda reglemente stadgas vid frånfallet ej vidare uppbär pensionen.

3 mom. Vad i detta reglemente sägs om tjänsteman eller befattningshavare skall, där ej annat framgår, i tillämpliga delar gälla med avseende å sådan förutvarande befattningshavare, som i 1 mom. b) eller c) avses.

Vad i reglementet sägs om tjänste- eller familjepensionsbestämmelser skall, där ej annat framgår, avse dels tjänste- eller familjepensionsbestämmelser för riksdagens verk, vilka antagits av riksdagen eller med stöd av dess bemyndigande utfärdats av delegerade för riksdagens verk (*delegerade*), dels

ock tjänste- eller familjepensionsbestämmelser, beslutade av Kungl. Maj:t och riksdagen. Såsom tjänstepensionsbestämmelser av sistnämnda slag anses icke bestämmelser om reservpension eller däremot svarande engångsbelopp.

Med tjänste- eller familjepensionsrätt, varom i reglementet förmäles, förstås pensionsrätt enligt i nästföregående stycke avsedda tjänste- eller familjepensionsbestämmelser.

2 §.

1 mom. Efterlevande, som här nedan i 2 mom. sägs, till den, beträffande vilken reglementet äger tillämpning, äro berättigade att åtnjuta *familjepension* eller *familjelivränta* enligt de föreskrifter och under de villkor, som innehållas i reglementet.

Närmare bestämmelser angående reglementets tillämpning meddelas av delegerade.

2 mom. Familjepension eller familjelivränta tillkommer följande efterlevande, nämligen

efterlevande make, som ej ingått nytt äktenskap,

frånskid make, i fall som i 3 mom. sägs, samt

barn och adoptivbarn, vilka ej uppnått 19 års ålder.

Såsom förutsättning härför skall dock gälla, i fråga om make, att äktenskapet icke ingåtts efter det befattningshavaren uppnått en levnadsålder av 60 år, och i fråga om adoptivbarn, att adoptionen ej ägt rum efter det befattningshavaren fyllt 50 år.

3 mom. Då befattningshavare i dom å äktenskapsskillnad förpliktas att till sin make utgiva underhållsbidrag eller i skillnadsålet visats föreliggande avtal om sådant underhållsbidrag, äger domstolen, om makarna levt tillsammans under minst fem år och befattningshavarens make vid sammanlevnads hävande uppnått en ålder av minst 30 år samt det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finnes skäligt, förordna, att maken skall vara berättigad till familjepension eller familjelivränta, som avses i detta reglemente.

Sålunda meddelat förordnande upphör att gälla, om skyldighet att utgiva underhållsbidrag, vilket bestämts att utgå på särskilda tider, upphört eller den bidragsberättigade trätt i nytt gifte.

Äger förordnande som nyss sagts giltighet, må sådant förordnande ej med laga verkan meddelas till förmån för befattningshavarens make i senare äktenskap.

3 §.

Innehade avliden befattningshavare vid frånfallet familjepensionsrätt enligt bestämmelserna i 1 § detta reglemente för mer än en befattning, skall familjepension eller familjelivränta för varje befattning utgå enligt för densamma meddelade bestämmelser, dock med iakttagande av de i 16 § 1 mom. meddelade bestämmelserna rörande sammanträffande av förmåner.

Efter den som enligt reglementet ägde familjepensionsrätt såväl för ordinarie tjänst som för icke-ordinarie befattning, vilken innehafts med frånträdande av den ordinarie tjänstens utövande, må dock endast *en* familjepension eller *en* familjelivränta utgå.

4 §.

1 mom. Prövning av fråga om rätt att komma i åtnjutande av familjepension eller familjelivränta enligt detta reglemente samt fastställande till beloppet av dylik förmån sker, på därom gjord ansökning, beträffande efter-

levande till tjänsteman vid riksbanken av fullmäktige i riksbanken och be-
träffande efterlevande till annan tjänsteman av fullmäktige i riksgäldskon-
toret.

Sökande åligger att styrka sådana för myndigheten icke kända omstän-
digheter, som böra tagas i betraktande vid prövningen av pensionsfrågan.

2 mom. Då pension eller livränta fastställs, skall skriftligt bevis därom
tillställas de till förmånen berättigade.

2 avd. Om familjepension.

1 kap. Tjänstemän i allmänhet.

Gemensamma bestämmelser.

5 §.

1 mom. Familjepension enligt bestämmelserna i detta kapitel tillkommer
efterlevande till

a) ordinarie tjänstemän, som tillsätts medelst fullmakt eller konstituto-
rial; ävensom

b) icke-ordinarie befattningshavare;

allt under förutsättning att befattningshavaren vid sin död kvarstod i
tjänst eller åtnjöt eller ägde rätt att komma i åtnjutande av pension enligt
1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk.

2 mom. Angående fördelning av familjepension mellan två eller flera fa-
miljepensionsberättigade stadgas i 7 § 3 mom. och 11 § 4 mom.

6 §.

1 mom. Familjepension utgöres av *grundbelopp* samt, i förekommande
fall, *rörligt tillägg*.

2 mom. Familjepension utgår till därtill berättigad från och med dagen
näst efter den, då befattningshavare avlidit, eller, i fråga om pension till
barn som födes efter faderns död, från och med den dag, under vilken bar-
net fötts, till och med utgången av månaden näst efter den, under vilken
pensionstagaren avlider, eller, där pensionsrätten upphör av annan anled-
ning, till och med utgången av den månad, under vilken rätten upphört.

3 mom. Pensionstagare, som undergår direkt ådömt frihetsstraff eller är
föremål för åtgärd, som förklarats skola träda i stället för sådant straff,
eller ock avtjänar ådömt tvångsarbete, må för den tiden uppbära allenast
en tredjedel av den pension, som eljest skolat till honom utgå.

Har pensionstagaren anhörig, vilken för sitt uppehälle är beroende av
honom, må den myndighet, som fastställt pensionen, kunna medgiva sådan
anhörig rätt att uppbära det förverkade pensionsbeloppet eller del därav.

4 mom. Utbetalning av familjepension sker i efterskott enligt de närmare
bestämmelser, som meddelas av delegerade, vederbörande myndighet lik-
väl obetaget att efter pensionstagarens frånfalle förskottsvis utbetala återstå-
ende pensionsbelopp.

Familjepensionens grundbelopp.

7 §.

1 mom. Storleken för år räknat av familjepensionens grundbelopp bestäm-
mes enligt grunder, som angivas i 2 mom. här nedan, i förhållande till ett

vid befattningshavarens död för honom gällande familjepensionstal, varom stadgas i 8 §.

2 mom. Vid familjepensionens fastställande beräknas grundbeloppet sålunda, att det motsvarar,

a) då endast en familjepensionsberättigad finnes eller då de pensionsberättigade utgöras av efterlevande make och frånskild make: familjepensionstalet;

b) då de pensionsberättigade utgöras av efterlevande make eller frånskild make samt barn eller av efterlevande make och frånskild make samt barn: familjepensionstalet ökat med 50 procent, om endast ett barn finnes, och eljest därutöver med 20 procent för varje ytterligare barn; samt

c) då de pensionsberättigade utgöras av två eller flera barn: familjepensionstalet ökat med 50 procent, om barnen äro två, och eljest därutöver med 20 procent för varje ytterligare barn.

Sker efter familjepensionens fastställande ändring beträffande antalet familjepensionsberättigade, skall med tillämpning av de i nästföregående stycke angivna grunderna bestämmas nytt grundbelopp för familjepensionen att tillämpas från och med den i 6 § 2 mom. stadgade tidpunkt, då familjepensionsrätt inträtt eller upphört.

3 mom. Finnas två eller flera familjepensionsberättigade, skall det på varje tid belöpande grundbeloppet mellan dem fördelas sålunda,

att av grundbelopp, som är gemensamt för efterlevande make eller frånskild make samt barn eller för efterlevande make och frånskild make samt barn, maken eller makarna äga åtnjuta så stor del, som motsvarar 80 procent av familjepensionstalet — dock att frånskild make, som äger pensionsrätt jämte den avlidnes barn i annat gifte, icke må åtnjuta större del än som motsvarar 40 procent av familjepensionstalet — samt barnet eller barnen återstoden,

samt att av grundbelopp eller del därav, som är gemensam för efterlevande make och frånskild make eller för två eller flera barn, makarna respektive barnen äga taga lika del.

Har i följd därav, att frånskild make underlåtit att göra ansökning om pension, till annan familjepensionsberättigad utbetalts större belopp än han enligt här stadgade grunder bort erhålla, skall därvid bero.

8 §.

1 mom. Familjepensionstalet bestämmes, där ej annat föränledes av stadgandena i 2—4 mom. här nedan, dels av det familjepensionsunderlag, som enligt föreskrifterna i 9 § skall tillämpas, dels ock av antalet tjänstår, varom förmåles i 10 §, allt enligt följande grunder. Uppgår antalet tjänstår till minst 30, skall familjepensionstalet motsvara familjepensionsunderlaget. Är tjänstårens antal mindre än nu sagts, skall familjepensionstalet motsvara familjepensionsunderlaget minskat med $\frac{1}{10}$ för varje full fjärdedel av år, varmed antalet tjänstår understiger 30.

2 mom. Har för ordinarie tjänst ändring skett beträffande pensionsålder eller familjepensionsunderlag må familjepensionstalet i fråga om den som omedelbart före ändringen innehade tjänsten likväl icke understiga det belopp, vartill det skulle hava beräknats, därest ändringen icke ägt rum.

Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning beträffande ordinarie tjänsteman, som utan något sitt förvällande förflyttats till annan tjänst.

3 mom. Har den avlidne tjänstemannen tidigare innehaft med familjepen-

sionsrätt förenad ordinarie befattning, tillsatt medelst förordnande för viss tid, eller befattning av det slag, som i 21 § c) 1947 års allmänna tjänstepensionsreglemente avses, och åtnjöt han icke tjänstepension för nämnda befattning, skall — såframt tjänstemannen innehåft befattningen minst så lång tid, att han ägt komma i åtnjutande av tjänstepension för densamma, om avgången från befattningen skett på hans egen därom uttryckta önskan och tillika innefattat avgång ur statens tjänst — vid bestämmande av familjepensionstalet iakttagas, att detsamma icke må understiga familjepensionstalet för den tidigare innehavda tjänsten, beräknat enligt de grunder, som för tjänstemannen gällde vid förordnandets upphörande.

Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, där den avlidne tjänstemannen tidigare innehåft en och samma befattning av det slag, som avses i 21 § b) 1947 års allmänna tjänstepensionsreglemente, under tid, för vilken förordnande å sådan befattning längst må meddelas, eller annan med familjepensionsrätt förenad befattning vid inträdet av för densamma stadgad pensionsålder och tjänstemannen icke åtnjöt tjänstepension för den tidigare innehavda befattningen.

4 mom. Där på grund av bestämmelsen i 3 § andra stycket endast en familjepension utgår, skall familjepensionstalet för denna motsvara det högsta av de för de särskilda tjänsterna beräknade familjepensionstalen.

Ägde den avlidne tjänstemannen familjepensionsrätt enligt detta reglemente för särskilda icke-ordinarie befattningar, vilka innehåfts med avkortning i tjänstgöringstiden, må familjepensionstalen sammanlagt icke överstiga det högsta av familjepensionsunderlagen för tjänsterna. Härav föranledd minskning fördelas lika å de särskilda familjepensionstalen.

5 mom. Beräknat familjepensionstal, som icke utgör helt kronotal, jämkas till närmast högre sådant tal.

9 §.

1 mom. Såsom *familjepensionsunderlag* skall tillämpas det belopp, som enligt 2 eller 3 mom. gäller för den familjepensionsberättigande befattning tjänstemannen innehade vid dödsfallet eller från vilken han dessförinnan avgått med rätt till pension varom i 1 § 1 mom. b) förmåles.

2 mom. För befattning i viss till löneplan nr 1 hänförlig lönegrad, utgör familjepensionsunderlaget det belopp, som här nedan angives för slutlöneklassen inom lönegraden.

Löne- klass	Familjepensions- underlag kronor	Löne- klass	Familjepensions- underlag kronor	Löne- klass	Familjepensions- underlag kronor
4	1 296	17	1 908	30	3 444
5	1 296	18	1 980	31	3 576
6	1 296	19	2 064	32	3 696
7	1 296	20	2 148	33	3 804
8	1 356	21	2 232	34	3 912
9	1 404	22	2 340	35	4 020
10	1 464	23	2 484	36	4 128
11	1 524	24	2 628	37	4 224
12	1 584	25	2 772	38	4 320
13	1 632	26	2 916	39	4 404
14	1 692	27	3 048	40	4 488
15	1 764	28	3 180		
16	1 836	29	3 312		

3 mom. I fråga om annan icke-ordinarie befattning än i 2 mom. sägs äga delegerade antingen bestämma den lönegrad befattningen med avseende å familjepensionsunderlag skall anses tillhöra eller ock fastställa särskilt familjepensionsunderlag.

10 §.

Såsom *tjänstår* räknas vid bestämmande av familjepension

a) tid, som må tillgodoräknas såsom tjänstår enligt 1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk;

b) tid, som från dödsfallet eller avgången ur tjänst må hava återstått till pensionsålderns inträde, dock att sådan tid ej må räknas såsom tjänstår för befattningshavare, som vid sin död åtnjöt förtidspension.

Därest det jämlikt a) beräknade antalet tjänstår för de fem sistförflutna åren före dödsfallet eller avgången ur tjänst överstiger eller understiger motsvarande anställningstid, skall vid tillämpning av stadgandet under b) iakttagas, att där omförmäld tid ökas respektive minskas med så stor del, som svarar mot förhållandet mellan å ena sidan överskottet respektive underskottet i tjänstår och å andra sidan anställningstiden. Vid beräkning av tjänstår skall härvid allenast tagas i betraktande tid, varunder innehafts med tjänstepensionsrätt förenad anställning; motsvarande anställningstid beräknas i förekommande fall med avdrag, som i 13 § 1 mom. andra stycket 1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk avses.

Rörligt tillägg.

11 §.

1 mom. Å familjepensionens grundbelopp eller, där mer än en pension enligt reglementet åtnjutes, å de sammanlagda grundbeloppen utgår rörligt tillägg under samma förutsättningar och med beräkning enligt samma procenttal, som gälla angående höjning av månadslön, angiven i de i statens löneplansförordning intagna grundlönetabellerna.

2 mom. Rörligt tillägg beräknas å grundbeloppet för månad, dock ej å däri ingående öretal, som överskjuter fullt krontal.

3 mom. Till hjälp vid uträkning av rörligt tillägg begagnas de tabeller och anvisningar, som Kungl. Maj:t för ändamålet utfärdar för tillämpning av 1947 års allmänna familjepensionsreglemente.

4 mom. Angående fördelning av rörligt tillägg mellan två eller flera familjepensionsberättigade skall vad i 7 § 3 mom. stadgas om fördelning av grundbelopp äga motsvarande tillämpning.

2 kap. Tjänstemän, som tillsätts medelst förordnande.

12 §.

Familjepension enligt bestämmelserna i detta kapitel tillkommer efterlevande till ordinarie tjänsteman, som tillsättes medelst förordnande för viss tid under förutsättning att befattningshavaren vid sin död kvarstod i tjänst eller åtnjöt eller ägde rätt att komma i åtnjutande av pension enligt 1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk.

13 §.

1 mom. Beträffande familjepension åt efterlevande till befattningshavare, som avses i detta kapitel, skola bestämmelserna i 6—8 samt 10 och 11 §§ äga motsvarande tillämpning.

Härvid skall likväl iakttagas,

a) att familjepensionstalet skall motsvara, där antalet tjänstår uppgår till minst 20, familjepensionsunderlaget samt, där tjänstårens antal är mindre, underlaget minskat med $\frac{1}{80}$ för varje full fjärdedel av år, varmed antalet tjänstår understiger 20;

b) att i stället för vad i 10 § första stycket a) sägs skall gälla, att såsom tjänstår må tillgodoräknas tid, som vid tillämpning av de i 1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk för tjänstemän i allmänhet meddelade bestämmelserna rörande tjänstårsberäkning må tillgodoräknas såsom tjänstår;

c) att pensionsåldern skall anses inträda vid utgången av den månad, under vilken befattningshavaren uppnått eller skulle hava uppnått en ålder av 65 år; samt

d) att, där den avlidne vid tjänstens tillträdande innehade annan med familjepensionsrätt förenad befattning, familjepensionstalet ej må understiga det belopp, vartill det skulle hava beräknats, om tjänstemannen intill dödsfallet eller avgången ur statens tjänst kvarstått i den förra befattningen.

Där den avlidne åtnjöt tjänstepension enligt 20 § 1 mom. femte stycket 1947 års tjänstepensionsreglemente för riksdagens verk, skall familjepensionstalet, oavsett bestämmelserna i övrigt i denna paragraf, beräknas som om tjänstemannen intill avgången ur statens tjänst kvarstått i den tidigare befattning, som i nämnda författningsrum avses.

2 mom. Familjepensionsunderlagen för befattningar, som avses i detta kapitel, utgöra de belopp, vilka här nedan angivas för den löneklass på löneplan nr 2, som lönegraden omfattar.

Löne- klass	Familjepensions- underlag kronor	Löne- klass	Familjepensions- underlag kronor	Löne- klass	Familjepensions- underlag kronor
1	3 048	9	4 080	17	4 968
2	3 180	10	4 200	18	5 112
3	3 312	11	4 308	19	5 268
4	3 432	12	4 416	20	5 568
5	3 564	13	4 512	21	5 568
6	3 696	14	4 608	22	5 568
7	3 816	15	4 716	23	5 568
8	3 948	16	4 812	24	5 568

3 avd. Om familjelivränta.

14 §.

Familjelivränta enligt detta reglemente tillkommer efterlevande till förutvarande befattningshavare, varom förmåles i 1 § 1 mom. c).

15 §.

1 mom. Familjelivränta motsvarar familjepensionens grundbelopp, dock att vid beräkning av grundbeloppet familjepensionstalet skall fastställas på sätt här nedan i 2 mom. stadgas.

I övrigt skola bestämmelserna i 6 § 2—4 mom. och 7 § 3 mom. äga motsvarande tillämpning.

2 mom. Familjepensionstalet för livränta bestämmes, där ej annat föranledes av vad här nedan stadgas, till ett belopp motsvarande så stor del av det för befattningshavaren senast gällande familjepensionsunderlaget, som antalet vid avgången uppnådda fulla eller påbörjade fjärdedels tjänstår av det slag, varom i 10 § första stycket a) förmäles, utgör av 120 eller — där vid avgången uppnådda tjänstår, utökade med tid, som från avgången må hava återstått till pensionsålderns inträde, uppgå till mer än 120 fulla eller påbörjade fjärdedels tjänstår — av det större tal, som uppkommer genom berörda utökning.

I fråga om beräkning av tjänstår samt tid för pensionsålderns inträde för befattningshavare, som avses i 12 §, skola härvid stadgandena i 13 § 1 mom. andra stycket b) och c) lända till efterrättelse.

Vid beräkning av tjänstår skall iakttagas att tid, under vilken den avlidne icke innehåft med familjepensionsrätt förenad befattning och för vilken han icke enligt vad därom särskilt stadgats bidragit till familjepensioneringen, i intet fall må tagas i betraktande till större del än två tredjedelar.

Föreligger beträffande den avlidne sådant fall, som avses i 8 § 3 mom., skall vad i nämnda författningsrum föreskrives om bestämmande av familjepensionstal iakttagas vid fastställande av familjepensionstal för livränta.

I övrigt skola beträffande familjepensionstalets bestämmande föreskrifterna i 8 § 2, 4 och 5 mom. samt 13 § 1 mom. andra stycket d) äga motsvarande tillämpning.

4 avd. Om sammanträffande av förmåner.

16 §.

1 mom. Innehade avlidne befattningshavare vid frånfallet familjepensionsrätt för mer än en anställning vid riksdagens verk, beror på delegerades prövning, om och i vad mån de förmåner, vilka tillhöra enligt detta reglemente utgående familjepension eller familjelivränta, av sådan anledning skola minskas.

2 mom. Innehar efterlevande till den, å vilken detta reglemente äger tillämpning, med tjänstepensionsrätt förenad anställning, eller åtnjuter han antingen tjänstepension eller tjänstelivränta eller ock familjepension eller familjelivränta enligt detta reglemente eller andra familjepensionsbestämmelser såsom anhörig till annan anställningshavare, skall pensions- eller livränteförmån, som utgår enligt detta reglemente, där ej delegerade i särskilt fall annorlunda förordna, minskas med en fjärdedel, dock högst med beloppet av den förmån, som föranleder minskningen.

Detta reglemente äger tillämpning från och med den 1 juli 1947, från och med vilken dag vad i tidigare av riksdagen eller enligt dess bemyndigande meddelade bestämmelser finnes stridande mot reglementets föreskrifter upphör att gälla, såvitt angår den å vilken reglementet erhåller tillämpning.